

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище)

Тема на дисертационния труд: *„Изследване комбинираното приложение на методите за двигателно натоварване в урока по физическо възпитание и спорт за регулиране интензивността и развитие на физическата дееспособност (1-4 клас)“*

Автор: Апостол Господинов Божиков - докторант в задочна форма на обучение

Научен ръководител: проф. д-р Крася Йорданова Каваклова

Изготвил становището: доц. д-р Чавдар Георгиев Сотиров - ШУ „Епископ Константин Преславски“, член на научното жури въз основа на заповед на Ректора № РД 38-227/16.04.2018 г. на СУ „Св. Климент Охридски“

1. Професионална биография на кандидата.

Докторанта Апостол Господинов Божиков е роден на 27.01.1949 година в град Айтос. Завършва висше образование през 1988г. в ВПИ гр. Шумен с професионална квалификация учител със специализация „Физическо възпитание“. През периода от 1997г. до 1999 г. завършва две следдипломни квалификации. В УНСС – „Външна търговия и международно право“ и в СУ „Свети Климент Охридски“ – философия.

ОКС „Магистър“ завършва през 2010г. в Бургаския университет „Професор д-р Асен Златаров“ с професионална квалификация „Магистър по стопанско управление“.

Професионалната педагогическа реализация на Апостол Господинов Божиков започва като учител по физическо възпитание през 1992г. в ЕСПУ „Георги Измирлиев“ в гр. Горна Оряховица. През годините г-н Божиков променя многократно местоработата си (ЕСПУ „Христо Ботев“ гр. Айтос, ОУ „Найден Геров“ гр. Бургас, СОУ „Христо Ботев гр. Камено, ОУ „Димитър Полянов“ община Руен, ПГССЛП - Професионална гимназия по селско стопанство и лека промишленост в гр. Карнобат), но остава с постоянен интерес към своята професия - учител по физическо възпитание.

През учебната 1996/97г. е хоноруван преподавател в Бургаския университет „Професор д-р Асен Златаров“.

Изложеното ми позволява да обобщя, че натрупания в годините педагогически опит в сферата на физическото възпитание и спорта се явява значим фактор който провокира, а по-късно мотивира и спомага научно-изследователската работа на докторанта.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Обемът на предложения за рецензиране дисертационен труд съдържа 180 страници, от които 13 страници са приложения и 13 страници списък на използваната литература и 5 страници статистически таблици.

Структурата на дисертационният трудът се състои от: увод; първа глава – *„Постановка на проблема и педагогически аспекти при обучението по физическо възпитание и спорт“*; глава втора – *„Хипотеза, цел, задачи, организация и методика на изследването“*; глава трета – *„Получени резултати и анализ“*; *Обобщения; Заключение; Научно-приложни приноси; Изводи; Литература и приложения.*

Обемът на отделните части е разпределен както следва: увод – 5 стр., първа глава – 34 стр., втора глава – 34 стр., трета глава – 38 стр. Структурно дисертацията е правилно построена, приемливо балансирана и е подчинена на защитаваната теза, целта и поставените за решаване изследователски задачи, т.е. отговаря на *Правилник за прилагане на ЗРАСРБ*, Чл. 27. ал. (1)

и (2) за вид и обем, отговарящи на специфичните изисквания на първичното звено.

Описаните информационни източници разкриват, че автора на дисертацията е достатъчно запознат с литературата и съвременните постижения в коментирания научна сфера. Теоретичният анализ, върху който спирам своето внимание по-нататък, обхваща впечатляващите 220 литературни източника, от които: 38 са на български език; 6 – на руски език; 15 – на латиница. Текстуалната част на дисертационния труд е подкрепена от 36 таблици, 7 диаграми и 2 фигури.

3. Съдържателен анализ на дисертационния труд

Актуалността на така предложения дисертационен труд считам, че не подлежи на съмнение. Още в увода г-н Божиков я осветлява като проблематика, като подчертава мястото и значимостта на комплексно-интегралния подход при решаването на задачите по усъвършенстване структурата и съдържанието на урочната дейност.

В края на уводната част автора обосновава своето виждане относно разкриването влиянието на различните интерактивни модели за двигателно натоварване върху нивото и развитието на физическите качества и заявява намерението си да разработи такъв интерактивен модел, и да го апробира в практиката на началния учител.

В първа глава на дисертацията се представя в общ план постановката на научният проблем. На базата на теоретичния анализ се извеждат основните методически единици при обучението по физическо възпитание и спорт, представят се характеристиките на основните физически качества. Това изложение според мен е приемливо и представя стремежа на изследователя да следва системно-структурния подход в дисертационното изследване.

Значима част (от 28 до 45 страница) автора отделя за особеностите на двигателната активност на 7-10-годишните ученици. На преден план е

представен проблема с дефицита на двигателна дейност в училищна възраст в следствие на новата социална среда и промяната на основната дейност на детето при постъпване в първи клас, който води до редица отклонения в здравословното състояние на малките ученици.

Въз основа на литературният обзор, в края на първа глава автора прави обобщения и изводи върху които се гради концептуалната рамка на научна разработка и се идентифицира изследователския проблем.

Във втора глава е открит фокусът в научното познание, насочен към оптимизирането на учебния процес по физическо възпитание и спорт в началната училищна степен. Изложена е визията и постановката на изследването. Методически дефинирани са целта и обекта на изследването (тук обаче не откривам предмета на изследването). Определени са задачите и е представена хипотезата на дисертационния труд. Описани са организацията и етапите на изследването които от една страна предоставят информация за практико-приложния характер на изследването, а от друга са доказателство за проведения педагогически експеримент.

В контекста на своето изложение, автора в трета глава представя анализ на резултатите от проведеното емпирично изследване и по този повод да отбележа, че те са адекватни на поставените задачи в дисертационния труд. Приятно впечатление правят обобщенията и междинните изводи които докторанта прави след всеки анализ на тестовете (изразени са в пет параграфа – стр.70 -116).

За визуализация на резултатите и данните от проведените изследвания г-н Божиков използва диаграми и статистически таблици.

В последствие автора на дисертационния труд представя обобщения, заключение, изводи, научно-приложни приноси и препоръки.

Предложеният модел се явява като краен продукт на теоретико-емпиричната част на дисертационното изследване на докторанта и има ясно изразен практико-приложен характер. По заключение на автора „...той

сполучливо може да се използва във всички уроци по физическо възпитание и спорт с цел по-висока степен на функционално натоварване, което е важен фактор в съвременното обучение на началното училище“ (стр. 145).

Анализът на направените изводи и заключения ми дава достатъчно аргументи да приема, че работната хипотеза на автора се потвърждава.

Формулираните изводи и заключение са коректни, обективни и приложими в педагогическата теория и практика. Те са доказателство за наличието у докторанта на способност за аналитичност и синтезиране на научни текстове. Качества които са присъщи и кореспондират с изискванията за получаване на образователната и научната степен „доктор“.

4. Приноси на дисертационният труд

Според мен основният обобщен приносен момент (без да поставям под съмнение посочените в автореферата) на дисертационният труд е с прагматичен характер и се заключава в разработването и апробирането на *„Модел на интеграционните взаимодействия на методите за двигателно натоварване с методите на организация“*.

5. Относно автореферата

Структурата и съдържанието на автореферата е адекватна на дисертационният труд. Отразява публикационната дейност на докторанта. Представена е и библиографска справка за девет публикации на докторант Апостол Божиков. Всички те са свързани непосредствено с темата на защитаваната дисертация.

Считам, че отразените в автореферата научните приноси са доказани и представени с необходимата академична скромност.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси към докторанта

Някои по-съществени забележки и препоръки които искам да отбележа се отнасят до:

➤ непълното изясняване на методологичния базис на изследването, от което впоследствие се ощетява в известна степен предложеният модел;

➤ в избраната изследователската методика по мое мнение трябва да се отдели значима част за моделирането като метод на педагогическите изследвания. При условие, че тази постановка се изведе, то въпросният *модел* би имал още по-висока стойност;

➤ открит също остава въпроса относно детайлите на педагогическия експеримент и неговата същност и насоченост;

➤ представените в ДТ научни и приложни приноси трябва да се изложат само в автореферата;

➤ към предложената интегрална схема на модела могат да се добавят и функционалните връзки между отделните компоненти;

➤ добавянето на параграф с дефиниране на понятийният апарат би допринесъл за прецизността на изследването;

➤ необходима е по-прецизна текстова редакция върху дисертацията.

Искам изрично да подчертая, че посочените бележки не омаловажават стойността на предложеният дисертационен труд.

Считам, че така представеният труд трябва да придобие популярност както сред академичната общност, така и сред учителското съсловие. Това може да стане чрез реализация на методическо учебно помагало.

7. Заключение

Считам, че дисертационният труд на докторант Апостол Господинов Божиков отговаря на изискванията за разработването на подобен вид научен труд съгласно чл.27 от ППЗРАСРБ. Дисертационният труд съдържа научни и приложни резултати, които представляват самостоятелен принос в научната област. Дисертацията показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания в научна специалност. Поради това давам

своята положителна оценка и предлагам на научното жури да бъде присъдена образователната и научната степен „доктор” в Област на висше образование 1. Педагогически науки; Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт в началното училище) на Апостол Господинов Божиков.

18. 05. 2018 г.

гр. Шумен

Изготвил становището:

доц. д-р Чавдар Сотиров

